

Slava Bogu v višavah

in na zemlji mir ljudem dobrega serca!

Prisijalo je rumeno sončice tudi nam Slavenam! Kar smo iskreni domorodci želeli, to se je, hvala Bogu! 15. Brézna (sušca) tega léta zgodilo!

Presvitli naš Cesar Ferdinand so dali vsim svojim narodom ustavo (konstitucijo!) *)

Berž ko bodejo ukazali, morajo vsi narodi našega cesarstva, zato tudi mi Slovenci nekoliko poslanikov na Dunaj poslati. Tam bode velik — veličanstven zbor, in za nas Slavene neizmerno imeniten.

Vsaki narod mora svojim poslanikom odkritoserčno naročiti vse kar želi, da bi se v deželi upeljalo, poravnalo in spremenilo. Zdaj — ne samo da smemo, temoč mi moramo odkritoserčno vse govoriti in povedati, kar za svoj narod — za svoje Slovence na Koroškem, Štajarskem, Krajskem, Goriškem, v Istrii in sicer po slovenskih deželah želimo. Zdaj se more začeti sreča našega naroda, zdaj moremo stopiti, kakor sloboden narod med druge slobodne narode — mi vsim slobodnim narodom enaki; zdaj smo k temu očitno in javno povabljeni; presvitli Cesar sami so ukazali! — Na Dunaji, mestu cesarskim, je mesto našim Slovenskim poslanikom med naj višji gospodo pripravljeno. Naši poslaniki se bodo poslušali, — kar bodo rekli, to bode veljajo za nas vse. Tako imenitnega časa za vse Slovence še ni bilo, kar sonce sije, in Bog sam vé ali kadaj kaj takega za Slovence bode. Samo nekoliko tednov je časa. Mi tega zlatiga časa ne smemo zamuditi! Ako nič ne poželimo, ali ako poželimo kaj škodljivega ... tedej je za naš narod grob že izkopan. — V teh tednih, ko se vsi avstrijski narodi veselijo, iz novega se oživljajo, bi imeli žalosten pogreb našega naroda. Bog sam nas tega vari — in iskreni naši domorodci in vlastenci! Ne bodimo léni in nemarni! Kako gerdo bi bilo, ako bi ne vedili in bi ne hotli si pomagati, kér nam je zdaj le potreba, samo oglasiti se in poželéti, česar naš narod potrebuje.

Kaj je zdaj za nas naj potrebnejšega? . . .

Vsaki izmed nas Slovencev gledaj, da po deželi mir vlada. Razbojništvo in nemir še nista nobedne dežele osrečila; razbojnik in tisti, ki je obropan — obadva sta siromaka!

Ne zaničujmo nobenega naroda, ki se k našem slavnemu cesarstvu šteje. Mi smo si vsi bratje — Slaveni, Nemci, Italijani, Vogri. Mi vsi jeden drugega potrebujemo; vsi vkup se lahko vsakemu sovražniku vbranimo — vsaki posebej je pa siromak, težko bi se vbrnil. Kdor druge zaničuje, samo nemir dela. Vsaki naj v svoji deželi domá živi, kakor mu je drago in ljubo: Nемец po nemško, Italijan po italijansko, Voger po vogersko ... Mi Slaveni pa tudi tverdo, z vso močjó od vsih terjamo, da tudi nas pusté domá po našim živeti: Slovence po slovensko. Presvitli Cesar so oče nas vsih; mi Slovenci pa z drugimi

*) Pri nas je tako, da v Celovcu, kar stoji, še nikoli ni bilo takega veselja. Na novim velikim tergu stojé ljudjé, gospoda, šolska mladost, kmetje, duhovniki i. t. d. véčeraj véš dan — danes od ranega pa spet celi dan. Učenci in tudi drugi ljudjé imajo od četertka do nedelje praznik. Jaz zares od véčeraj Celovca skoro ne poznam več. Danes smo ustanovili narodno stražo, h kateri je silno veliko mestljanov pristopilo. Zlahtniki vsi so se zapisali za preste vojake. Vse kar hlače nosi, ima béle kokarde — v veselo znamenje da so nas preblagi Oče Ferdinand oslobodili Meternihove stiske. Danes je Celovec razsvitljen. Pisatelj.

narodi jednaki. Mi nismo čez Nemce, Italijane ali Vogre — pa tudi oni niso čez nas. To naj pri vsaki priložnosti vsaki Slovenec proti vsakimu govori in tverdi!

Povsod pokažimo, da svoj slovenski narod ljubimo; pojišimo med nami verle domorodce in vlastence, kateri naš jezik in nas vse Slovence ljubijo; mi jih bodemo potrebovali, kakor oči v glavi. Okoli njih se zverstimo, ž njimi se pogovarjajmo, kaj bode narodu potreba.

Svojiga naroda ne zapustimo; Slovenec s Slovencem bratovsko potegni... Slovenske znamenja nôsi ... po slovensko se veselí, ne po ptuje, postavim, da kličeš po latinsko „Vivat“ — temuč oglasi se in zakličí, kakor je slovenska gospôska navada: Slava! Slava! ... da se vé, da si Slovenec. Kdor hoče, da ga drugi spoštujejo, naj se sam spoštuje. Ptuj nikdar ne bodi, kdor svoj biti more!

Naj imenitnejši iz med vsega je sadaj, da se iskreni domorodci in verli vlastenci k zboram deželskim in pa k velikimu zboru na Dunaj pošljejo, kateri naš materni jezik in véš naš narod ljubijo, da se bojo za nas serčno potegnili. Takim veliko čast skažimo; oni so podporniki naše sreče.

Kaj pa mi želimo? Kaj bodemo pred vsim drugim naj serčnejši svojim poslanikom naložili, da za nas na zborih govore?

Več stvari; — nej imenitnejši pak je: da bode nam slobodno, da moremo v Slovenii kadar koli hočemo in kakor hočemo po malim v šole in v kanclije vpeljati naš slovenski jezik, da nas ne sme noben narod siliti, ptuj jezik nam nametovati. *) Italijani imajo v vsih svojih šolah in kanclijah italijanski jezik, Nemci nemski, Magjari magjarski. To je pametno in práv. Nam mora biti naj ljubši pa naš Slovenski jezik! To pravico si moramo tudi mi zadobiti. To je perva potreba! Ako zdaj zamudimo, proti našemu narodu poguba; ali pak zdaj vsi naš jezik in narodnost branimo, čaka našiga naroda gospôska sreča!

To za zdaj. Ako bode potreba, se skoro spet oglašim, de se práv pogovorimo od teh stvari, ki so nam zdaj nar imenitniši. Saj smo do zdaj kar bodi brali v Novicah od ptujih narodov: Amerikancov, Španijolov, Zamorcov, Francozov ... zdaj naj govorimo tudi od svojih vlastnih stvari. Neumnež, kdor bi ptuje proso branil, svoje pa vrabcam pustil! V svetim pismu stojí: Kdor za svoje ne skerbi, je véro zatajil, in je hujsi od nevernika! (I. Tim. 5. 8.)

Matija Majer.

Oznanila c. k. krajskiga deželniga poglavarstva.

Krajsko deželno poglavarstvo je zavoljo tolovajskih razbojnikov na Igu 22. dan tega mesca svarilo na znanje dalo, v katerim s stojno sôdbo (Standrecht) žuga, de, ako to svarilo hudodelcov ne spametova, bojo vsi enaki razbojniki stojé, to je, nanaglama obsojeni, in po primeri hudodelstva tudi ob glavo djani.

Dac živeža ali avšlak (Verzehrungssteuer) je že tudi v Ljubljani in v Gradcu ponižan, de kmetje, ki živež v mesto na prodaj nesó, nimajo od mleka in navadniga sočivja nič plačevati, takó tudi od vsih tacihih reči ne, od katerih se je poprej z mestno naklado

*) Le pogovorimo se zdej v svojih vošilih odkritoserčno in z mirno kervijo — pro in contra, — de bomo, kar bo od več strani (per majora) za boljši spoznano, povedali svojim poslanikom. Vredništvo.